

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość renty w związku z wypadkiem przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 września 2010 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 kwietnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną J. S. od wyroku tego Sądu z dnia 17 listopada 2009 r. z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia wynoszącą poniżej 10.000 zł.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie i zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że przedmiotem roszczenia wnioskodawcy jest żądanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w

miejsce przyznanego przez organ rentowy świadczenia rentowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Niniejsza sprawa jest zatem sprawą o przyznanie renty w rozumieniu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., w której skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. W tym zakresie skarżący powołał się na pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2004 r., I UZ 37/04.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 2, iż należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących emerytur i rent. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. Oznacza to, że żądanie niebędące przedmiotem rozpoznania sądu nie może stanowić przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną decydującego o jej dopuszczalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 4/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 163 i orzeczenia tam powołane).

Skarżący, powołując się na pogląd zaprezentowany w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2004 r., I UZ 37/04 (OSNP 2005 nr 15, poz. 236), wywodzi, że art. 62 ust. 1 i 2 w związku z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., zwanej dalej ustawą) rozróżnia dwa rodzaje renty, tj. dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy oraz dla osoby częściowo niezdolnej do pracy. Pogląd ten trudno podzielić, gdyż art. 12 ustawy zawiera

jedynie definicję niezdolności do pracy oraz definicję stopni tej niezdolności, a art. 62 nie odnosi się do warunków stanowiących o prawie do renty, ale jednoznacznie dotyczy sposobu obliczania wysokości świadczenia i uzależnienia tej wysokości od stopnia niezdolności do pracy (zgodnie z ust. 2 wskazanego artykułu, renta dla osoby częściowo niezdolnej do pracy wynosi 75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy). Przesłanki świadczenia rentowego określone zostały w art. 57 ustawy, z treści którego wynika, że stopień niezdolności do pracy jest przesłanką prawa do renty tylko w przypadku nabywania do niej prawa na warunkach określonych w ust. 2 wymienionego artykułu (por. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., I UZP 5/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 305 i z dnia 16 kwietnia 2009 r., II UZP 1/09, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 263). Taka sytuacja w odniesieniu do skarżącego nie zachodzi.

Przedmiotem sporu na etapie postępowania sądowego wynikającego z odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego nie było przyznanie świadczenia rentowego, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta korzystnie dla skarżącego na etapie postępowania przed organem rentowym, ale ustalenie stopnia niezdolności do pracy, a w rezultacie wysokości przyznanej renty. Inaczej rzecz ujmując, prawo skarżącego do świadczenia rentowego zostało ustalone oraz świadczenie to zostało przyznane przez organ rentowy i w tym zakresie nie ma sporu przeniesionego na drogę postępowania sądowego. Pozostał jedynie spór o przyznanie świadczenia w określonej wysokości, uzależnionej od stopnia niezdolności do pracy. W konsekwencji brak jest podstaw do zakwalifikowania tej sprawy do kategorii spraw o przyznanie renty. Taka interpretacja pojęcia sprawy o przyznanie renty w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c. znajduje oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienia z dnia 3 marca 1999 r., II UKN 500/98, Prokurator i Prawo - wkł. 1999 nr 6, s. 44; z dnia 18 maja 2000 r., II UZ 36/00, OSNAPiUS 2002 nr 4, poz. 97; z dnia 17 września 2008 r., I UZ 14/08, OSNP 210 nr 3-4, poz. 54; z dnia 6 listopada 2008 r., II UZ 47/08, OSNP 2010 nr 9-10, poz. 128; z dnia 16 lipca 2009 r., II UZ 22/09, LEX nr 536857) i jest w pełni podzielana przez skład rozpoznający niniejsze zażalenie.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.